

bolj kisle mrve živina nikakor rada ne je. Ako pa to zmešaš z dobrim senom, z deteljo ali pa z otavo, ti ne bo šlo nič v škodo. Izjedkov potem ne boš našel v jaslih. Rezalnico priporočujemo vsakemu kmetu. Denar, ki ga je za njo izdal, se mu bo hitro povrnil. Omeniti tudi moramo, da z rezalnico lahko režeš tudi turšično ali koruzno steblovje. (Konec prih.)

Sejmovi. Dne 5. junija na Starih Sv. gorah in na Slatini. Dne 8. junija v Mariboru, v Lučanah, Kapelah, Ločah, v Mozirju, Ljutomeru, Štrasu, Šmartnu pri Slov. Gradu, v Marenbergu, Račah, na Laškem in Pristavi. Dne 9. junija na Pilstanju, v Trbovljah in pri Sv. Marjeti na Dravskem polju. Dne 10. junija pri Mali Nedelji, pri Sv. Heleni, Sv. Marjeti ob Pesnici in na Bregu pri Ptuj (za svinje).

Dopisi.

Iz Rima. (Naš mil. knezoškof) so dne 24. maja obiskali kardinala Rampolla in si ob enem ogledali vatikansko pinakoteko ali galerijo slik, glasovite Rafaelove stanze in sikstinsko kapelo. Potem so pri kongregaciji s. officii oddali poročilo o lavantinski škofiji in tudi »Gesta et statuta« II. lavantinske sinode. Na domu pa so jih ta dan obiskali hrvaški škof Carev, nadškof iz Mocessa Zardetti, msgr. Montel, auditor Rotae Rom. za avstrijsko cesarstvo, msgr. Anton de Waal, rektor nemškega zavoda Campo santo, pater K. Dilgskron, generalni svetovalec družbe redemptoristov, p. Jurij Schober, redemptorist in konsultor zbora za sv. obrede. — Dne 27. maja pa so bili mil. knezoškof pri slovesnostih v v Petrovi cerkvi, katere popisujem v »Cerkvenih zadevah«. — V soboto, dne 29. maja so bili škofje, ki so še tukaj ostali, poklicani v apostolsko pisarno. Podpisali so posebno adresu na sv. očeta, v kateri zahvaljujejo papeža za trud, ki so ga imeli pri slovesnosti na Križevu. Dalje se zahvaljujejo tudi za goreče prizadevanje o zjedinenju razkolnih cerkvi in prosijo Boga, da bi se dolgo let trdnega ohranil Leona XIII. — V nedeljo je priredil avstrijski poslanik pri sv. stolici, grof Revertera, obed v čast avstrijskim škofom. Razven teh so se ga udeležili tudi kardinali Rampolla, Agliardi, Gotti, Segna, Satolli in mnogi drugi rimski prelaje. V ponedeljek, dne 31. maja pa so naš mil. knezoškof odpotovali na južnovzhodno Italijansko, na Monte Gargano, kjer je glasovita božja pot sv. Mihaela. Spremlja jih dr. Fr. Kovačič.

Izpred Celja. (»Naši poslanci pri delu«.) Pod tem nadpisom napada »Domovina« v št. 21. naše slovenske državne poslance. Ona trdi: »da je državno-zborska večina izročila referate o protestiranih volitvah večinoma svojim članom. Samo pri volitvi v celjski mestni skupini so poslanci napravili izjemo. O tej volitvi bode poročal nemški liberallec baron Wiedersberg«. — »Domovina« bi pač lepše in pametneje ravnala, ko bi poprej poprašala v merodajnih krogih, kdo je ta Wiedersberg; hitro bi zvedela, da je dr. Wiedersberg ugleden Čeh, nikdar ne nemški liberallec. Potem bi gotovo tako pobalinsko surovo se ne prenačila v politiki, katere ne razume. Ona namreč piše k sklepu: »Kje je tu narodna jeklenost in odločnost? Sedaj sedijo naši poslanci v večini in se bahajo, da so postali važen faktor; a zakaj ne izkoriščajo tega svojega ugodnega položaja? Tako postopajo mevže in ne značajni in odločni možje!« — Naši poslanci itak mnogo trpe vsled neznosnih razmer v zbornici od strani nemških liberalcev in nacionalcov; zdaj pa jih naj še domačini napadajo!

In to v popolnoma nedolžni stvari, torej po krivici. Je-li to hudobija ali neumnost?

Iz Veržeja. (Zagovor.) V zadnjem dopisu iz našega trga je nekdo poskušal učiteljstvo veržejsko malo »dregnoti«. Pač nepotrebno! Ukanil se je, ako je mislil, da nas je Bog ve kako zbolelo. Čudimo se pa, da so nas pogrešali, ko se pri pripravah za veselico za nas niti zmenili niso, ampak celo z lažmi v stran rivali. Samo gledalci pa nismo po tem takem hoteli biti, kajti videli smo že nekaj družega, nego take »orehove« igre. Da so navzoči prostor občudovali in da se jim je igra dopadla, nas zelo veseli. Pa je tudi res bila dobro izbrana ta igra, posebno za Veržej, kjer se za vsako malenkost vse navskriž toži; saj bi se tudi nekateri društveniki lahko marsikaj iz te igre učili. Kdo je tega kriv, da umetnega petja ni bilo? Domači to itak dobro znajo, radovednim tujcem pa povem, naj se oglasijo pri meni, zato se tudi podpišem. Ne skrivam se tako, kakor oni, ki me je hotel javno osmešiti ali morebiti celo očrnuti kot kakega narodnega odpadnika. To se mu ne posreči, kajti moje narodno delovanje je dalje znano, kakor si misli ta dopisujoča malenkost. Dopisniku pa, naj si bo Veržejec ali ne, gotovo pa od Veržejca podpihan, toraj obema nasvetujem, da naj svoje duševne moči, če še jih sploh kaj več imata, kakor je ravno za ta dopisek treba bilo, porabita v boljšo stvar, nego da svoje obrekuje in neslogo sejata. Konečno še omenim, da je za zamizno petje in napitnice pevovodja nepotreben, zato je tudi moj kolega Hercog gotovo ni imel namena kot tak nastopiti, dopisniku in njegovim šuntavcem pa povem, naj se mi prikažejo, da jim v lice povem, kar jim gre; zalezovanje je ostudno, zato je pa vas zaradi neosnovanega napadanja tudi odločno zaničujem.

V. Vauda, nadučitelj.

Iz Slov. Bistrice. (Novi kor v cerkvi na Črešnjevcu.) Kakor črešnjevski rojak sem opazoval mnogokrat cerkev sv. Mihaela na Črešnjevcu. Cerkev je mala, nizka, blizu 6 m široka, oltar lep, kor pa ima neko posebno obliko. Orglje na koru drže nad seboj obok, kateri se na obe strani orgelj tako nizko zida poprime, da ne more zraven orgelj še mali otrok ravno stati; — in pevci? Na koru ni okna, tedaj tudi ni svetlobe, zato sta luknji na obeh straneh orgelj, mali, črni in temni. Ko sem neko nedeljo opazoval kor, in sem videl nekaj glav gibati se v črni luknji, mi je prišla na misel pesem od čuka, ki je bil v votlem drevesu: »Čuk je vun lukna, pa sem ga klukna itd.« Ko pa te dni pridem na Črešnjevce, zaslišim neki ropot v cerkvi, podal sem se tja in videl sem kor podaljšan pred orglje, svetel in tako lepo izdelan, da je le kiné za cerkev, pa tudi čast mojstru, kateri ga je tako lepo izvršil. Gotovo je cela župnija hvaležna tistemu možu, kateri je to dobro misel že pred tremi leti sprožil in tistim, kateri so to delo izpeljali. Hvala Vam torej! Začetek je majhen, pa res hvale vreden. Gotovo se bodo dobri Črešnjevljani začeli tudi v kratkem pogovarjati o malih prostorih v cerkvi.

Od Male Nedelje. (Gospodarstven shod) je sklical načelnik okrajnega zastopa, gosp. Kukovec iz Ljutomera. Ličnemu številu poslušalcev je najpreje gospod Karba, posestnik s Krapja, govoril o sadjarstvu; svoje besede razlagal je s praktičnim razkazovanjem. Govornik je tudi z besedo in z delom učil, kako se oplemenjuje trta. Naposled je kmetom, svojim tovarišem, na srce položil nauk, kako da se naj vadijo spoštovati svoj kmečki stan, rekše, če se bodemo spoštovali sami, čislali nas bodo tudi drugi stanovi; saj kmečki stan skrbi za kruh vsem drugim stanovom, on je državi podlaga. Za vzboljšanje gospodarstvenih razmer v našem okraju velezaslužni gospod Kukovec je potem učil o

postavah, ki se tičejo govedarstva. Uspeh njegovih besed je, da se je ustanovil »govedorejski okoliš«, izbrali so se gospodari, ki bodo po okolici imeli skrb za izpeljevanje postavnih določil. Med ostalim je gledé živinorejstva govornik omenil tudi za kmeta veselo novico, da se je skoz minolo zimo dozdal na ljutomerskem kolodvoru naložilo okoli šestdeset vagonov svinj, to je znamenje, da murskopoljsko blago po svetu slovi. Čudno se pa dopisniku zdi naznanilo, ki pravi, da je pred nekaterimi tedni neki trgovec od nekdaj iz devete dežele v Ljutomer spravil svinj za jeden vagon, to pa samo zavoljo tega, da je pošiljatev šla iz Ljutomera. No, trgovec že zna, zakaj da ravna tako. Za svoje blago hoče pač dobro plačilo; a da bi s svojim blagom rad ob dobro ime spravil svinjereje naše, tega ne mislimo. »Ali previdnost je mati modrosti!« To pravilo naj dobrohotno vzamejo na znanje vsi krogi, ki imajo srce za kmeta, za našega živinorejca. Sklepoma bodi še povedano, da je obema govornikoma gospod Božič, posestnik iz Radoslavec, izrekel dostojno zahvalo; in da je podukaželnim poslušalcem govoril iz srca, to je pričalo pristrčno poslušanje ob razidu od gospodarstvenega shoda.

Iz Središča. (Podučni shod.) kateri je priredilo bralno društvo »Edinost« na Križevu po večernicah v šolskem poslopu v Središču, bil je jako dobro obiskovan. Gosp. A. Kosi je razlagal v priprosti, lahko umljivi besedi skoraj nad jedno uro o strupeni rosi ali peronospori in o pripomočkih zoper to bolezen. Govornik je najprej naglašal veliki pomen vinoreje v obče, potem je omenjal raznih nezgod, ki so vzrok, da bodo vinorejci polagoma morali popustiti stare načine obdelovanja ter se poprijeti novih, od strokovnjakov navetovanih. Na to je popisal bolezen prav natanko ter naštel pripomočke zoper njo; omenjal je tudi »azurin«, s katerim bode delal letos sam majhne poskuse, ker se je baje na Ogerskem to sredstvo obneslo. Velike vrednosti pri tem predavanju so bili razni praktični poskusi na pr. z bakreno apneno zmesjo, s škropilnico itd. Predsednik društva, č. g. M. Šinko, se je zahvalil v imenu društva gosp. poročevalcu za njegov trud, zahvalil pa se je tudi vsem navzočim, ki so se v tako obilnem številu odzvali društvenemu povabilu. Na željo društva »Edinosti« bode gosp. poročevalec poslal svojo poljudno razpravo listoma »Slov. Gospodar« in »Domovini«, da jo blage volje objavita. H koncu še izrekam prošnjo, naj bi nam tukajšnje bralno društvo, česar namen je tako blag, priredilo še večkrat kaj enakega; saj se je pokazalo dovolj, da naše ljudstvo taka predavanja zanimajo.

Iz Hoč. (Veselica.) Pesnik poje: »Lepšega nikjer ni kraja, kakor kraj je vrh planin«. Mi pa obrnemo te besede in rečemo po pravici: Lepše ni nikjer zabave, kakor med Slovenci. Saj to smo videli dne 23. maja na prvi veselici našega bralnega društva. Dasiravno se je od ranega jutra k dežju pripravljalo in vmes večkrat poskušalo škropiti, vendar se je pri vsem tem polagoma toliko ljudstva sešlo, da so bili malone vsi prostori g. J. Kselmana v hiši kakor na vrtu napolnili. Obžalujemo le, da predsednik društva, g. Šimen Šunko, vsled bolezni ni mogel navzoč biti. Zastopan je bil vrli kmečki stan prav povoljno; tudi več gg. duhovnikov, med njimi preč. g. kanonika, ki so nam darovali 6 kron, in gg. učiteljev smo imeli v svoji sredini. Ko ob določeni uri g. podpredsednik veselico otvori ter č. g. dr. M. poprosi, da nam spregovori slavnostni govor, tedaj je vse utihnilo, da bi lahko slišal miško dihati. Mirno in pazljivo smo sledili iskrenim besedam. Razložil nam je pomen slovenskega gesla: »Vse za vero, dom, cesarja« z ozirom na društvo naše. Gosp. govornik, za krepke in spodbudne Vaše besede se Vam nikakor ne moremo

dovolj zahvaliti; ali upamo, da se bo društvo prelepih Vaših naukov zvesto oklenilo, po njih se vedno ravnalo, in tako Vam želimo Vaš trud poplačati. Kaj pa naj rečemo v zahvalo in pohvalo slavnim pevcem iz Maribora? Ne verjamemo, da bi bile Hoče že kedaj popreje toli mило in pristrčno petje slišale. Stotera hvala Vam, vrli pevci, Vi ste bili duša našega veselja! Pridite torej, ko Vas zopet poprosimo! Tudi kmečka deklica Malajnar-jeva Rozika je mojstersko deklamovala Gregorčičevo pesem »Oljki«. — S tem je bil prvi del našega programa povsem dokončan in začela se je prosta zabava. Bila je v resnici zabava. Govorila se je še marsikatera spodbudna pa tudi šaljiva beseda, zapela marsikatera lepa narodna pesem, sicer je bilo do zadnjega vse lepo mirno in pošteno. Tako je prav, dragi mi Slovenci! S tem ste pokazali, da se Slovenec rad veseli, pa da se zna pošteno veseliti. Konečno kličemo vsem vrlim gostom, udom in neudom, domačim kakor ptujim, pristrčno zahvalo, da so se bili tako mnogoštevilno zbrali in veselico povzdignili. Posebej pa še se zahvaljujemo g. Jožetu Kselmanu in Roziki Malajnar, da sta nam prostore tako okusno okinčala!

Iz gornje Savinjske doline. (Premovanje živine.) Dne 24. maja se je vršilo licenciranje in premovanje bikov na Ksaverijanskem pašniku. Prignanih je bilo 22 bikov. Od teh je bilo licencovanih 19; premovanih pa 11. Prvo državno premijo je dobil po okrajnem odboru nakupljeni bik g. Alojzija Goričarja iz Mozirja v znesku 70 kron. Drugim so bile razdeljene 3 deželne premije v znesku 100 kron in 7 okrajnih skupaj z 94 kronami. — Predsedoval je komisiji oskrbnik velenjske graščine, g. E. Spies. Žalostno znamenje je, da je deželni odbor poslal nam moža za predsednika, kateri še slovenskega jezika ne razume; med tem ko ima okraj sam zmožnih mož, ki so domačini. Celó prošnjo okrajnega odbora za dvojezične tiskovine je deželni odbor porogljivo odložil, češ, nam niso v razpolago. Takoj po premiranju pa jih je vendar imel. G. Wurmbrand je ostal, kakor razvidimo, še vedno stari lisjak. A tudi mi ne bomo v drugič mirovali, dokler se nam na vsej črti ne priznajo pravice enakopravnosti.

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Dunaj. Nj. veličanstvo svetli cesar so se iz Budapešte, kjer so bivali 14 dni, zopet vrnil v Dunaj v nedeljo zjutraj ter bili navzoči pri 50letnici akademije znanostij. — Ker so nemško-liberalni poslanci v državnem zboru onemogočili vsako posvetovanje in je državni zbor že stal 340 tisoč, je dne 2. junija grof Badeni zaključil zasedanje ter poslance poslal domov.

Štajarsko. Ker so nemški profesorji graških velikih šol protestovali zoper jezikovne naredbe, so jih hoteli posnemati tudi dijaki; ali policija jim je to prepovedala. Vendar so nemški dijaki v ponedeljek večer kakor divjaki rogovili po mestu. — Graški mestni zastop se je enoglasno izrekel zoper Ebenhofov šolski predlog, katerega napadajo samo liberalci, socijalisti in teh prijatelji.

Koroško. V Celovcu bode prve dni meseca avgusta občni zbor nemškega in avstrijskega planinskega društva. Mila Avstrija si bode takrat gotovo morala oči zakriti in ušesa zamašiti. — Podružnica sv. Cirila in Metoda za Velikovec ima dne 7. junija občni zbor v Št. Štefanu.

Kranjsko. Nemčurji v kratkem skličejo v Ljubljano dva shoda, da bodo protestovali zoper jezikovne